

नेपाल गजेट

भाग ३

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १] काठमाडौं, माघ द गते २०१३ साल [संख्या ३७

प्रादेशिक विकाश योजना (रासीदूनको जमीन विक्रीवितरण)
नियम २०१३

प्रादेशिक विकाश योजनाहरू [कार्यान्वयन मर्म] ऐन २०१३ को दफा ५ ले दिएको अधिकारको प्रयोग गरी सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संस्क्रित भाषा र प्रारम्भ:-[१] यी नियमहरूको नाम ॥ देशिक विकाश योजना (रासीदूनको जमीन वितरण) नियम २०१३ रहेको छ ।

[२] यी नियमहरू तुरन्त लागू हुनेछन् ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा :-

[क] 'विकाश क्षेत्र' भन्नाले ऐनको दफा २ अनुसार सरकारले विकाश क्षेत्र भनी घोषित गरेको क्षेत्र समझनुपर्छ ।

[ख] 'रासीदून विकाश विभाग' भन्नाले सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाश गरा यसै नामले तोकोको सरकारी छहा सम्झुपर्छ ।

[ग] 'भाल अहु' भन्नाले विकाश क्षेत्रमध्ये वा विकाश क्षेत्रको असपासमा इको यी नियमहरू बमोजिमको काम कारबाई गर्न आधिकारिकता मुद्रण विभागमध्ये प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछा ।

सरकारले तोकेको माल अहुा वा अहुाहरु संभन्नुपर्छ ।

[घ] 'सानो फार्म' भन्नाले घटीमा ४ विद्यादेखि बढीमा १० विद्या-
सम्म जमीन भएका प्लट सभन्नुपर्छ ।

[ज] 'मझौला फार्म' भन्नाले घटीमा ११ विद्यादेखि बढीमा २५
विद्यासम्म जमीन भएका प्लट सभन्नुपर्छ ।

(च) 'दूलो फार्म' भन्नाले घटीमा २६ विद्यादेखि बढीमा ५० विद्या-
सम्म जमीन भएका प्लट सभन्नुपर्छ ।

(छ) 'समिति' भन्नाले नियम ६ अनुसारै गठन गरिने समिति सभन्नु-
पर्छ ।

३. फार्मको विभाजनः— विकाश क्षेत्रभित्रको आवाद लायक जमीन ६० प्रति-
शत साना फार्म, ३० प्रतिशत मझौला फार्म, ३१० प्रतिशत दूलो फार्ममा
विभाजन गरिनेछ ।

४. फार्मको मूल्याङ्कः— नियम ६ बमोजिम गठन भएको समितिले फार्मको
मूल्य तोकदा देहायको तरिकाले तोकनेछ ।

(क) भानो फार्ममा प्रतिविधा रु २५ मा नघटाई,

(ख) मझौला वा दूलो फार्ममा प्रतिविधा रु.५० मा नघटाई,

५. जमीन किन पाउने अधिकार र प्राथमिकता करता:- (१) विकाश क्षेत्रभित्रका जमीन
नेपाली नागरिकले मात्र किन पाउनेछन् । मझौला फार्म समितिले उप-
युक्त जमीन न भएको आफ्नेले खेती गर्ने भूमिहीन परिवार भनी ठहन्या-
इएको परिवारलाई विक्री गारनेछ ।

[२] उपनियम [१] को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल प्रभाव नपारी जमीन
किन पाउने प्राथमिकता देहायका क्रमबमोजिम हुनेछ ।

[क] ज्याला मजुरी ली विकाश क्षेत्रमा काम गर्ने कृषिको अनुभव
भएका व्यक्तिहरू वा बाढीको कोपले भूमिहीन भएका कि-
सानहरू ।

[ख] असल चरित्र र असल स्वास्थ्य भएका मेहनती र कृषि-शिक्षा प्राप्त
नुभव भएका व्यक्तिहरू ।

[ग] असल चरित्र र असल स्वास्थ्य भएका मेहनती र कृषि-शिक्षा प्राप्त
गरेका व्यक्तिहरू ।

[घ] बहालवाला सरकारी कर्मचारी वा सरकारी नोकरीबाट बात

नलागी हटाइएका व्यक्तिहरु वा सरकारी नोकरीबाट निष्पत्ति
भएका व्यक्तिहरु वा सरकारी नोकरी छाडेका व्यक्तिहरु ।

(३) यदि कुनै व्यक्ति वा प्रचलित कानूनअनुसार रजिष्टर्ड भएको व्यक्ति-
सरहको कुनै संस्थाले आफ्नो कार्यक्रम र योजनासमेत पेस गरी
विकाश द्वारा उभयोगी जमीन किन्ने दरखास्त गरेमा समितिले त्यस्तो
व्यक्ति वा संस्थालाई ५० दिवाहाको २ दुइ प्लटसम्म बिक्री गर्न
सक्नेछ । त्यस्तो बिक्री भारी जमीनको मूल्य जमीन निजको नाममा
दर्ता हुनु अगाहै । दरखास्तवालाले चुक्ति गर्नु पर्नेछ । समितिले अदेलब-
दल गर्न स्वीकृति दिएमा बाहेक त्यस जमीनमा समितिले मञ्चूर गरे-
को । यो जमीन र कार्यक्रम अनुसार नै दरखास्तवालाले खेती गर्नु पर्नेछ ।
तर यस उपनियम अन्तर्गत बिक्री गरिने फार्महरुको कूल देत्रफल
१०० बिघाभान्दा बढी हुनेछैन ।

६. समितिः—[१] विकाश द्वेत्रभित्रको जमीनबिक्री, वितरण गर्ने कामको
निमित्त नेपाल सरकार योजनाविकाश भन्नालयले देहायवमोजिमको एक
समिति गठन गर्नेछ ।

रासीदून विकाश विभागका का-डाइरेक्टर	अध्यक्ष
कृषि विभागका प्रतिनिधि	सदस्य
१ विभावन ग्राम विकाश विभाग	सदस्य
सहकारी विभाग	सदस्य
माल अड्डा	सदस्य
श्री ५ महाराजाधिराजको सवारीमा चुनिएका	सहायकार
पंचायतका अध्यक्ष	सदस्य
माटोको बिशेषज्ञ यू. एस्. ओ. एम. नेपाल	सहायकार

[२] समितिलाई चाहिने वास भ्रमण कारिन्दा र आर्थिक सुविधाको
प्रबन्ध रासीदून विकाश विभागले गर्नेछ ।

७. समितिको काम र अखितयारः—नियम ६ बमोजिम गदन गरेको समितिले
देहायका कामहरु गर्नेछ ।

[क] प्रत्येक फार्मको मूल्य तोक्ने ।

[ख] जमीन बिक्रो वितरणको निमित्त दरखास्त माग्ने ।

[ग] कुन दरखास्तवालालाई कति जमीन दिनेहो, त्यसको निर्णय गर्ने ।

[घ] विकाशक्षेत्रभित्र आफ्नो मुकाम स्थापना गर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट **४४४** गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

[७] सरकारी वा साविजिक कामको निमित्त मोल छिर वा नलिई जमीन दिने ।

[८] आफ्नो कामको रेकड सुरक्षित राख्ने ।

८. जमीनको मोल भुक्तानीः— (१) सानो फार्म किन्ने व्यक्तिले फार्मको मूल्यको २ दुइ प्रतिशत राप्तीदून विकाशमा तुरन्त दाखिल गर्नु पछि मूल्यको २० वार्षिक किस्तामा माल अद्वामा बुझाउनुपर्छ । र बबकी मूल्य बराबरी २० वार्षिक किस्तामा माल अद्वामा बुझाउनुपर्छ ।
- [२] मझौला फार्म वा टूलो फार्म किन्ने व्यक्तिले फार्मको मूल्यको १० प्रतिशत राप्तीदून विकाशमा तुरन्त दाखिल गर्नु पछि र बाकी मूल्य बराबरी १० वार्षिक किस्तामा माल अद्वामा बुझाउनुपर्छ ।

[३] फार्म किन्ने व्यक्तिले फार्मको पूरै मूल्य राप्तीदून विकाशमा दाखिल गर्न वा शुरूसा बुझाउनुपर्ने किस्ता बुझिई बाटो किस्ता उपनियम (१) वा [२] मा ताकिएको अवधिभित्र वा सो अवधिगाँये माल अद्वामा दाखिल गर्न पाइनेछ ।

९. जमीन किन्ने को दायित्वः— [१] कुनै परिवारको सदस्यहरूमध्ये एक सदस्यलाई मात्र एक फार्म विक्री गरिनेछ ।

[२] उपनियम (१) बमोजिम किन्ने को जग्गा सोहियानीमा कमाडन दिन वा दुक्रा पारी बेच्न वा दुक्रा पारो दान खावकसीस दिन दुक्रा पारी अंशवंड गर्न पाइनेछैन ।

(३) आफैले ३ वर्ष लगातार खेती नगरी, सरकारलाई बुझाउनुपर्ने पूरा रकम चुका नगरी फार्म बेच्न वा दान दिन वा बकसीस दिन पाइने छैन । तर इतीवालाको मत्यु भएमा हकदारले आफ्नो नाममा नाड़-सारी गर्न पाइनेछ । तर धेरैजसो हकदार भएमा अंशवन्डा गर्दा फार्म दुक्रा पार्ने पाइनेछैन ।

१०. जमीन दर्ता पोत मिनाहा र पोत असुलीः— (१) समितिको सिफारिस अनुसार माल अद्वाले जमीन दर्ता पर्नेछ ।

(२) सानो फार्म किन्ने व्यक्तिले पहिलो इसालका पोत माफी पाउनेछ ।

(३) मझौला फार्म वा टूलो फार्म किन्ने व्यक्तिले आफूले किन्ने को जमीनमध्ये ७५ प्रतिशत जमीनमा खाद्यान्नको खेती गरेमा मात्र प्रथम ३ वर्षको पोत नाफो पाउनेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजमको फार्म किन्ने व्यक्तिले आफूले किन्ने को जमीनमध्ये ७५ प्रतिशत जमीनमा खाद्यान्नको खेती गरेको छ छुन सो कुरा आधिकारकता संस्थानिकालो प्रमुखीभी गरेको अद्वाले मार्फत समेत नेछ । र कति प्रातरत जमीनमा अनुनियमित गरेको अद्वाले मार्फत समेत नेछ ।

राष्ट्रीयदून विकाश विभागले झाँची त्यस प्रभाउला फार्म बा ठूलो फार्म किन्ने व्यक्तिले तिर्ने पर्ने पोतको अंक किटान पर्नेछ र माल अड्डाले राष्ट्रीयदून विकाश विभागले किटान गरेबमोजिमको पोत असूल गर्नेछ ।

(५) साना फार्मको मालपोत असूल गर्ने तरीका बारे राष्ट्रीयदून विकाश विभागले किच्चा सभेको रिपोर्टको आधारमा मनासिव व्यवस्था गर्नेछ ।

११. सरकारी सहायताः— [१] फार्म धनीको दरखास्त परी समय र सुविधाले ख्यापमा सरकारले पर्ती बाँझी फार्महरू पहिला पटक जोताई दिने प्रवन्ध गर्नेछ । यस किसिमको जोताईमा साना फार्मलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

[२] उपनियम [१] बमोजिम जोताउदै लागेको लगत खर्च फार्म धनीले किस्तावन्दो गरी २ वर्षभित्र अथवा समितिले आवश्यक ठहराई बढाएको म्यादभित्र माल अड्डामा बुझाउनुपर्छ ।

१२. माल अड्डाको कर्तव्य र अधिकारः [१] यो नियमहरूमध्ये सबै वा कुनै नियम उल्लंघन गर्ने फार्म धनीबाट समितिको लिपारिखमा माल अड्डाले फार्म जफत गरी यी नियमहरूबमोजिम विक्री गर्नेछ ।

[२] फार्म धनीले किस्तावन्दो गरी बुझाउनुपर्ने रकम म्यादभित्र बुझाउन जसकी सेा म्याद नाहेको भितिले ६ महिगामित्र बुझाउन ल्यापमा माल अड्डाले महिनाको सयबह १ का हिसाबले व्याजमेत ली बुझनेछ ।

[३] फार्म धनीले उपनियम [२] बमोजिमबुझाउन नल्याए मालअड्डाले देहायबमोजिम गर्नेछ ।

[क] बुझाउनुपर्ने रकम नबुझारमा राष्ट्रीयदून विकाश विभागमा सूचना दिने

[ख] बुझाउन पर्ने रकम बुझाउनसकी थप म्यादको अनुरोध गरेकोमाथप म्याददिन लामितिको ५ फारिस भए महिनाको सयकडा १ को हिसाबले व्याज ली रकम बुझी दिने ।

[४] उपनियम (२) र [३] बमोजिम व्याजको हिसाब गर्दा कुनै महिनाको कुनै भान समेत पूरै माहना समिक्षनेछ ।

[५] सरकारको आदेशानुसार समिति विघटन भएपछि समितिको काम माल अड्डाले गन छ ।

आज्ञाले—
भोमबहादुर पौडे,
संक्रेटरी— योजनाबिकाय मंत्रालय

ଶିଖିରୁ ପାଦରୁ କାହାରୁ ନେଇ ଦୂର [୧] - ମହାତ୍ମା ଗାଁରୁ
ଜୀବର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା [୨]
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

। କରୁଥିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମାନୀଶ୍ଵର କିମ୍
କିମ୍ ॥ ୧୯ ॥ ପିତାମହ ମନୀ କା [୧] : ପାଦୁଳୁଗୁ କରୁଥିଲୁଗୁ କାମ ॥ ୧୩
କାମ । କାମ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କିମ୍ବିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ କାମ ॥ ୧୪
। କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ କିମ୍ବିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ
କାମ । କାମ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କିମ୍ବିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ ॥ ୧୫
। କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ କିମ୍ବିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ ॥ ୧୬
କାମ । କାମ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କିମ୍ବିଲୁଗୁ ପାଦୁଳୁଗୁ ମନୀ କରୁଥିଲୁଗୁ ମନୀ ॥ ୧୭

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର [୧]
ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର
ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର ପାତ୍ରକୁମାର

କୁଣ୍ଡଳୀ ରାଜା ପାତ୍ର ନାମିରେ ପାତ୍ରିତ [୧] । (୨) ପାତ୍ରିତ [୧]